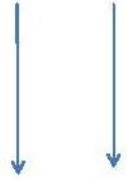

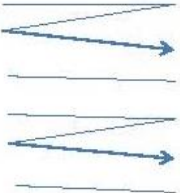
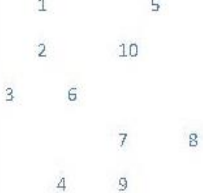

LÆSETEKNIKKER

En læseteknik er en bestemt teknik, man bruger til læsningen af en tekst afhængig af, hvilket formål man har med læsningen. Hvis man skal danne sig et overblik over en bog eller en bestemt tekst, fx en artikel, kan man bruge teknikken:

OVERBLIKSLÆSNING (kaldes også oversigtslæsning/orienteringslæsning): Her læser man ikke hele teksten, men måske overskrifterne, indledningen og bogens bagside med det formål at danne sig et OVERBLIK over teksten og orientere sig i dens indhold.

SKIMMING (kaldes også skimning): Her lader man blikket glide ned over teksten uden egentlig at læse alle ordene. Denne teknik kan være en del af overblikslæsningen. Formålet kan fx være, at man vil friske en tidlige læst tekst op, eller at man vil danne sig et hurtigt overblik. Man læser ikke alle ordene, men kun brudstykket. Der er forskellige skimmeteknikker:

Lodret	Slange	Diagonal	Linje	Skærm
Øjnene løber ned gennem midten af teksten.	Øjnene løber i en s-form ned over siden.	Øjnene glider skråt ned over siden.	Læs første og sidste linje i hvert afsnit, og skim resten.	Øjnene bevæger sig rundt på siden på må og få.
				
God til artikler eller andre tekster i spalter.	God til sammenhængende tekst uden mange afsnit.	God til tekst i brede spalter.	God til svære, tætskrevne tekster.	Bruges ved læsning/surfing på internettet

Kilde: danskfaget.dk

PUNKTLÆSNING (scanning): Denne teknik bruges, hvis man leder efter en helt bestemt oplysning, fx et ord eller et årstal i en tekst. Her glider øjnene ned over en side, indtil man har fundet det ord eller den oplysning, man leder efter, hvorefter man nærlæser oplysningen.

NÆRLÆSNING: Denne teknik går ud på at læse alle ordene i teksten eller i et bestemt afsnit. Formålet er at tømme teksten for alle informationerne og detaljerne. Når man fx ved hjælp af punktlæsning har fundet en bestemt oplysning i teksten, kan man nærlæse afsnittet bagefter.

SKÆRMLÆSNING

Læseformer ved skærmlæsning

Centrallæsning: opmærksomheden orienteres mod midten af skærmen

Periferilæsning: opmærksomheden orienteres mod skærmens periferi (yderkanter)

Lineær læsning: en tekstblok læses fra det øverste venstre hjørne mod nederste højre.

Central- og periferilæsning. Kilde: *Danskfagets it-didaktik* af Jeppe Bundsgaard, 2007.

Fuldtekstsøgningens læsemåder

Når eleverne skal finde en relevant side på internettet, gennemgås nedenstående faser, hvor de forskellige læseteknikker (markeret med fed) anvendes:

1. Læse en potentiel tekst og udvælge nøgleord
2. Vurdere, om man har ramt rigtigt ved at se på antal hits og kigge overfladisk på fragmenterne – og ellers prøve med en ny søgning (**fragmentoverblikslæse**)
3. Vurdere de enkelte hits for, om der er noget brugbart (**fragmentlæse**)
4. Tjekke siden med **skimning** og vurdering af layout, sværhedsgrad og dybde (**overblikslæse**)
5. Undersøge siden nærmere med **fokuslæsning**
6. Kritisk granske sidens oplysninger og analysere kommunikationssituationen (**kritisk læsning**).

Kilde: *Søgning er læsning* af Jeppe Bundsgaard, 2008, https://www.videnomlaesning.dk/media/1551/tidsskrift_april.pdf

Ordforklaringer

FULDTEKSTSØGNING: søgning, oftest elektronisk, i en eller flere tekster i deres fulde omfang. (Kilde: ordnet.dk)

FRAGMENTLÆSNING: er at læse små uddrag på fx en hjemmeside med det formål at vælge fra og til, når det gælder skærmtekster, fx hjemmesider, hvor den grafiske opsætning leder en rundt i forskellige dele af teksten.

FOKUSLÆSNING: er at læse med et specielt fokus; at finde frem til det sted i teksten, som handler om det, man selv har fokus på.

KRITISK LÆSNING: er at læse kritisk: Hvem har skrevet siderne (afsender), og hvilke forudsætninger har de? (Kan man stole på dem?) Hvad er afsenderens/producentens interesser og mål?